

ROS.6220.22.2021.MW

## POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 63 ust. 1 i ust. 4 oraz art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.), zwanej dalej ustawą *o oś*, a także § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) w związku z art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), zwanej dalej k.p.a., po zasięgnięciu opinii co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i przeanalizowaniu wniosku Inwestora PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o.o., ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa z dnia 09.11.2021 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

### postanawiam

**I. nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 737/1 w obrębie Bobrowniki, gmina Nieborów,**

**II. określić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który winien być zgodny z art. 66 ustawy *o oś*, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej oraz korytarze ekologiczne, w tym należy:**

1. W zakresie oddziaływania na środowisko przyrodnicze, obszary chronione i korytarze ekologiczne:
  - a. Szczegółowo odnieść się do wpływu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Należy tu odwołać się do ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów, w celu zachowania ich trwałości oraz zachowania różnorodności biologicznej, a także obowiązujących na obszarze zakazów, zgodnie z rozporządzeniem Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2009 r. Nr 75, poz. 710 ze zm.). Należy wykazać, że żaden z zakazów nie zostanie naruszony w związku z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia (odnosząc się szeroko do każdego zakazu oddzielnie, uwzględniając faktyczny zakres przyszłych prac, rodzaj i skalę przyszłych oddziaływań oraz rozwiązania minimalizujące, jakie będą podjęte, żeby ograniczyć to oddziaływanie) oraz uzasadnić, że przedsięwzięcie będzie zgodne z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów.
  - b. Przedstawić informacje o występowaniu oraz wpływie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne znajdujące się w zasięgu jego oddziaływania, w tym uwzględnić występowanie korytarzy zarówno o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym, międzynarodowym), ale również o znaczeniu lokalnym bądź regionalnym oraz wskazać, czy realizacja przedsięwzięcia może znacząco ograniczyć funkcjonalność zidentyfikowanych korytarzy – spowodować bądź nasilić efekt bariery. Wskazane jest załączenie informacji na temat szlaków migracji zwierząt popartej stosownymi dokumentami np. z właściwego nadleśnictwa i/lub koła łowieckiego, opracowaniami planistycznymi dla



- analizowanego terenu, wynikami inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w okresie wędrówek zwierząt, itp.
- c. Przedstawić charakterystykę środowiska przyrodniczego terenu przedsięwzięcia oraz terenów przyległych, z uwzględnieniem elementów przyrody ożywionej i nieożywionej, z wyszczególnieniem elementów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098).
  - d. Załączyć wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w okresie wegetacyjnym i lęgowym/rozrodczym większości zwierząt w strefie stwierdzonych oddziaływań przedsięwzięcia (w przypadku awifauny inwentaryzacja powinna objąć także okresy wiosennych i jesiennych migracji), z podaniem terminu i metody inwentaryzacji. Opracowanie powinno zawierać przede wszystkim:
    - waloryzację flory, w tym dendroflory, grzybów oraz fauny (bezkęgowców i kręgowców) ze szczególnym uwzględnieniem gatunków podlegających ochronie na mocy przepisów prawa krajowego i wspólnotowego;
    - waloryzację roślinności i siedlisk przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk podlegających ochronie;
    - podkład mapowy z zaznaczeniem zinwentaryzowanych stanowisk chronionych gatunków i siedlisk oraz innych cennych przyrodniczo elementów;
    - w stosunku do osobników chronionych gatunków zwierząt należy określić charakter ich występowania na terenie objętym wnioskiem (np. gatunek lęgowy, żerujący, migrujący itp.);
    - dokumentację fotograficzną terenu realizacji i terenu w obszarze oddziaływania. Zdjęcia powinny być wykonane w okresie wegetacyjnym. Zaznaczyć miejsca wykonania zdjęć na mapie poglądowej wraz z kierunkiem, w którym zostały wykonane. Opatrzeć je datą wykonania oraz opisem przedstawianych zagadnień.
  - e. Przedstawić szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na faunę i florę oraz siedliska przyrodnicze znajdujące się na terenie planowanej inwestycji i w jej sąsiedztwie, w tym na gatunki i siedliska przyrodnicze chronione.
  - f. Przedstawić analizę wpływu przedsięwzięcia na awifaunę. W szczególności odnieść się do możliwości utraty i fragmentacji siedlisk lęgowych i miejsc żerowania oraz tzw. „efektu lustra wody” (odbijanie otoczenia na zasadzie efektu lustra przez szklane lub przezroczyste powierzchnie) oraz „efektu olśnienia” (chwilowe oślepienie na skutek odbicia promieni słonecznych) na ptaki, w szczególności podczas sezonowych migracji.
  - g. Przedstawić analizę oddziaływania przedsięwzięcia na bioróżnorodność, mając na uwadze związane z jego realizacją przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej, fragmentację siedlisk, modyfikację siedlisk itp.
  - h. Przedstawić szczegółowy opis działań minimalizujących i kompensujących stwierdzone oddziaływania (rozwiązania na etapie realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia). Podać konkretne działania, terminy oraz sposoby prowadzenia prac, w tym podać opis zakresu ewentualnego nadzoru przyrodniczego na etapie budowy, termin rozpoczęcia prac budowlanych związanych z montażem fotoogniw, opis sposobów ochrony zadrzewień znajdujących się w obszarze przedsięwzięcia, itp.
  - i. Przeanalizować skalę i zasięg nocnej emisji sztucznego światła pochodzącego z oświetlenia terenu przedsięwzięcia i obiektów kubaturowych oraz ocenić wpływ emisji światła na przyrodę ożywioną pozostającą w zasięgu tego oddziaływania. Przedstawić rozwiązania ograniczające nocną emisję sztucznego światła, w tym rozproszonego poza teren przedsięwzięcia.
  - j. W przypadku konieczności usunięcia krzewów należy podać ich powierzchnię, skład gatunkowy, informacje o zasiedleniu przez gatunki chronione. Konieczność wycinki należy



uzasadnić np. poprzez wskazanie na załączniku graficznym lokalizacji zinwentaryzowanych egzemplarzy względem projektowanych obiektów. Rozważyć odstępianie od wycinki.

2. W zakresie oddziaływania na krajobraz:

- a. Mając na uwadze, że krajobraz to kompleksowy system składający się z form rzeźby i wód, roślinności i gleb, skał i atmosfery należy dokonać szczegółowego opisu krajobrazu, w którym znajdować będzie się przedsięwzięcie. Należy szczegółowo opisać typ i rodzaj krajobrazu, strukturę krajobrazu oraz wewnętrzne powiązania, w tym wskazać elementy dominujące. Opisać należy, stan w jakim znajduje się integracja środowiska przyrodniczego i kulturowego tworzących miejscowy krajobraz. Wskazać należy szczególnie wartościowe elementy krajobrazu oraz elementy degradujące krajobraz. Dokonać oceny elementów składowych, przypisując im wartości pozytywne (+), neutralne (0), negatywne (-) lub konfliktowe (+/-). Opis krajobrazu należy uzupełnić o dokumentację fotograficzną w ujęciach panoramicznych przedstawiającą miejscowy krajobraz. Punkty ujęć panoramicznych nanieść należy na mapę sytuacyjną.
- b. W zakresie analizy oddziaływania na krajobraz należy wykazać, jakie elementy lub cechy przedsięwzięcia zostały uwzględnione w tej analizie. Wskazać relacje pomiędzy cechami krajobrazu i cechami przedsięwzięcia uwzględnione w analizie. Opisać skutki dla krajobrazu wynikające z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Przedstawić wizualizację przestrzenną planowanego przedsięwzięcia wykorzystując do tego ww. dokumentację fotograficzną przedstawiającą miejscowy krajobraz. Dokonać oceny elementów składowych krajobrazu przy założeniu realizacji przedsięwzięcia (z wykorzystaniem przedstawionych wizualizacji), przypisując im wartości pozytywne (+), neutralne (0), negatywne (-) lub konfliktowe (+/-).
- c. W kontekście wprowadzanych zmian w krajobrazie, uwzględniając cechy charakterystyczne przedsięwzięcia, należy dokonać analizy środków niezbędnych do ochrony krajobrazu przed degradacją wynikającą z realizacji przedsięwzięcia. Wskazać należy działania, które w ramach realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia winny być podjęte celem minimalizowania oddziaływania na krajobraz, np.:
  - elementy do usunięcia;
  - elementy do zamaskowania (np. maskująca funkcja zieleni);
  - elementy do zachowania (np. wskazanie ochrony konserwatorskiej lub ochrona przedpoła widokowego);
  - elementy do wyeksponowania (np. poprzez ujednoczenie tła);
  - ujednoczenie, uporządkowanie (np. kubatury, skosów dachów, elewacji budynków).

3. W zakresie pozostałych zagadnień:

- a. Przedstawić szczegółowy opis planowanego przedsięwzięcia, w tym w szczególności: podać rodzaj i planowaną maksymalną liczbę i moc paneli fotowoltaicznych, maksymalną wysokość konstrukcji, rodzaj i planowaną maksymalną liczbę stacji transformatorowych, rodzaj, planowaną maksymalną liczbę i moc instalowanych inwerterów, opisać planowaną infrastrukturę towarzyszącą, drogę dojazdową i wewnętrzny układ komunikacyjny wraz ze wskazaniem wielkości terenu zajętego przez poszczególne ww. elementy elektrowni słonecznej. Przedstawić lokalizację wszystkich planowanych elementów na czytelnym załączniku graficznym.
- b. Doprecyzować informacje o planowanych w ramach niniejszego przedsięwzięcia magazynach energii. Należy jednoznacznie wyjaśnić w jakiej technologii będą działać projektowane magazyny energii. Wyjaśnić co będzie się działo z energią zgromadzoną w tych magazynach? Czy magazyny te będą wymagały zapewnienia dodatkowej obsługi komunikacyjnej, np. związanej z wymianą baterii, itp.? Czy magazyny mocy będą podpięte



- do sieci elektroenergetycznej i prąd będzie przekazywany w momencie największego zapotrzebowania? Podać poziom mocy akustycznej magazynu energii. Czy w związku z funkcjonowaniem magazynów energii powstaną zbiorniki na substancje, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 35-37 rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
- c. Mając na uwadze, iż przyłącze do krajowej sieci elektroenergetycznej stanowi integralną część farmy fotowoltaicznej, uwzględniając zapisy art. 66 ustawy ooś należy przedstawić jakie kryteria mające wpływ na ochronę środowiska zastosowane będą przy doborze przebiegu linii przyłączeniowej oraz jakie środki minimalizujące i kompensujące będą zastosowane. Określić możliwe miejsca wpięcia do KSE. Odnieść się do możliwego przebiegu linii kablowej w obrębie m. in. terenów wymagających wycinki drzew i krzewów, terenów leśnych, terenów cieków wodnych i rowów melioracyjnych, obszarów wodno-błotnych oraz innych obszarów o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedlisk łągowych oraz ujść rzek, obszarów objętych ochroną, w tym stref ochronnych ujść wód oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000, oraz pozostałych form ochrony przyrody, obszarów o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. Jednocześnie określić, czy planuje się przyłącze napowietrzne czy kablowe – przy wyborze należy uwzględnić potencjalne ryzyko kolizji i porażenia prądem ptaków i nietoperzy z elementami linii.
- d. Opisać planowany rodzaj ogrodzenia farmy fotowoltaicznej w tym: wskazać materiał, z którego będzie wykonane (podać czy elektrownia będzie ogradzana elektronicznym systemem przewodowym bądź bezprzewodowym, np. system płoszenia zwierząt), podać jego maksymalną długość, minimalną i maksymalną wysokość, wskazać czy pozostawiona zostanie wolna przestrzeń od ziemi umożliwiająca przemieszczanie się małych zwierząt (wskazać minimalną wysokość wolnej przestrzeni). Przedstawić przebieg ogrodzenia na czytelnym załączniku graficznym.
- e. Przeanalizować, czy na etapie eksploatacji inwestycji dojdzie do powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań z uwagi na zajętość powierzchni, utraty walorów krajobrazowych terenu, utraty miejsc rozrodu oraz miejsc bytowania zwierząt, efektu bariery, emisji hałasu oraz oddziaływań elektromagnetycznych przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, znajdujących w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia, lub których oddziaływanie mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływanie mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem.
- f. Przedstawić szczegółowy opis możliwych do realizacji wariantów przedsięwzięcia zgodnie z zapisami art. 66 ust. 1 pkt 5–7 oraz ust. 6 ustawy ooś, w tym wskazać wariant najkorzystniejszy dla środowiska, w sposób umożliwiający ich porównanie. Należy tu zwrócić uwagę m. in., że:
- w punkcie dotyczącym opisu wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, należy opisać podstawowe parametry oraz infrastrukturę towarzyszącą. W uzasadnieniu merytorycznym proponowanego przez wnioskodawcę wariantu należy wskazać oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, wymienione w art. 66 ust. 6 i ust. 6a ustawy ooś, jakie będą powodowane przez planowane przedsięwzięcie (zarówno na etapie budowy, eksploatacji, jak i likwidacji), po zastosowaniu zaleconych w raporcie ooś środków zapobiegawczych i łagodzących;
  - racjonalny wariant alternatywny, podobnie jak realizacyjny, winien być szczegółowo opisany jako odrębny, z proceduralnymi konsekwencjami, tj. opisem oddziaływań i ich



oceną. Za racjonalny wariant alternatywny przedsięwzięcia należy uznać taki, który jest możliwy do wykonania z ekonomicznego, technicznego/technologicznego oraz prawnego punktu widzenia;

- w punkcie dotyczącym opisu wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, należy wskazać konkretne, wynikające z przeprowadzonych analiz oddziaływania, które spośród oddziaływań rozpatrywanych wariantów mają mniejszy negatywny wpływ na elementy środowiska lub wskazać brak negatywnych oddziaływań na elementy środowiska.

## UZASADNIENIE

W dniu 10.11.2021 r. do Wójta Gminy Nieborów wpłynął wniosek Inwestora PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o.o., ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa z dnia 09.11.2021 r. reprezentowanego przez Panią Małgorzatę Gil w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 737/1 w obrębie Bobrowniki, gmina Nieborów. Do wniosku dołączone zostały załączniki wynikające z art. 74 ust. 1 ustawy *o oś*, tj. karta informacyjna przedsięwzięcia wraz z zapisem elektronicznym, mapa z przewidywanym obszarem inwestycji oraz obejmująca obszar oddziaływania przedsięwzięcie oraz wypisy z rejestru gruntów.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy *o oś* organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest Wójt Gminy Nieborów.

Planowane przedsięwzięcie należy do kategorii przedsięwzięć określonych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być wymagany.

W związku z powyższym w oparciu o art. 61 § 1 i § 4 k.p.a. oraz art. 73 ust. 1 ustawy *o oś* Wójt Gminy Nieborów pismem z dnia 17.11.2021 r. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz zawiadomił o tym fakcie strony. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego zostało również zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Nieborów, na tablicy ogłoszeń sołectwa Bobrowniki, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Nieborów [www.bip.nieborow.pl](http://www.bip.nieborow.pl).

Na podstawie art. 64 ustawy *o oś* Wójt Gminy Nieborów wystąpił do organów opiniujących tj.: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łowiczu oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Łowiczu o opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.

W dniu 25.11.2021 r. wpłynęła opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi nr WOOŚ.4220.1018.2021.ARu z dnia 25.11.2021 r. o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Wskazany do zastosowania zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wynikający z w/w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi został wyszczególniony w orzeczeniu niniejszego postanowienia.

Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Łowiczu pismem z dnia 03.03.2022 r. nr WA.ZZŚ.5.435.1.537.2021.PD (data wpływu do UG Nieborów 07.03.2022 r.) wydał opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.



Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu w terminie 14 dni od otrzymania wniosku o wydanie opinii w przedmiotowej sprawie nie zajął stanowiska, co traktuje się zgodnie z art. 78 ust. 4 ustawy *o oś*, jako brak zastrzeżeń.

Biorąc pod uwagę powyższe stanowiska oraz analizując dane zawarte w Karcie informacyjnej przedsięwzięcia Wójt Gminy Nieborów podzielił opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko.

Przedstawione w Karcie informacyjnej przedsięwzięcia dane nie pozwalają w wystarczający sposób zobrazować przedmiotowe przedsięwzięcie oraz ocenić jego możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko. Z uwagi na powyższe przyszły raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko należy sporządzić zgodnie z zakresem przedstawionym w niniejszym postanowieniu.

Kierując się kryteriami zawartymi w art. 63 ust. 1 ustawy *o oś* Wójt Gminy Nieborów uznał za konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Do poszczególnych uwarunkowań odniesiono się w następujący sposób:

Na analizowanym terenie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Planowana łączna moc systemu paneli fotowoltaicznych będzie miała do 4 MWp. Całkowita powierzchnia nieruchomości, na której planowane jest przedsięwzięcie wynosi 2,30 ha, natomiast łączna powierzchnia terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia będzie wynosić do 2,10 ha. Instalacja fotowoltaiczna zostanie usytuowana na gruntach o klasach bonitacyjnych RIVb, RV, RVI, PsV, ŁV.

Na pełen zakres inwestycyjny planowanego przedsięwzięcia składać się będą następujące elementy:

- stalowe, ocynkowane konstrukcje i elementy montażowe do instalacji paneli (tzw. stoły fotowoltaiczne), o orientacji południowej, usytuowane na gruncie;
- panele fotowoltaiczne o łącznej mocy do 4 MWp w ilości do 10 000 szt., wyposażone w powłokę antyrefleksyjną;
- inwertery DC/AC o łącznej mocy nominalnej do 4 MWp w ilości do 80 szt.;
- stacje transformatorowe do 4 szt., na tym etapie nie podjęto decyzji odnośnie typu transformatora jaki zostanie zastosowany (olejowy lub suchy);
- pośrednie rozdzielnice napięcia;
- układy pomiarowo-zabezpieczające;
- trasy oraz linie kablowe;
- instalacje odgromowe, przepięciowe oraz przetężeniowe;
- dodatkowe oprzyrządowanie pomocnicze;
- ogrodzenie;
- monitoring.

Na gruncie pod rzędami paneli i pomiędzy nimi pozostawiona będzie powierzchnia biologicznie czynna i umożliwiona będzie spontaniczna sukcesja rodzimych gatunków roślin. Teren inwestycji zostanie ogrodzony na całym obwodzie.

W zakresie charakterystyki planowanego przedsięwzięcia przedstawionej w KIP istnieją elementy wymagające doprecyzowania w raporcie *o oś*, m. in. należy wskazać, czy planuje się oświetlenie terenu przedsięwzięcia. W przypadku zastosowania oświetlenia farmy konieczne jest przeanalizowanie skali tego oddziaływania oraz określenie działań minimalizujących to zjawisko. Nadmierna emisja sztucznego światła pochodząca z oświetlenia terenu przedsięwzięcia oraz planowanych obiektów stanowi istotne negatywne oddziaływanie na środowisko, określane mianem zanieczyszczenia światłem. Brak ciemności w nocy wpływa na wiele aspektów zachowań flory i fauny, zaburzając naturalne cykle światła i ciemności (dobowe, miesięczne, roczne). Zanieczyszczenie światłem może zakłócać orientację przestrzenną zwierząt, zmieniać wzajemne



zależności pomiędzy różnymi gatunkami i wpływać na psychologię, zdobywanie pożywienia, rozmnażanie, komunikację oraz inne istotne zachowania zwierząt. W związku z tym konieczne jest przeanalizowanie skali tego oddziaływania oraz określenie działań minimalizujących to zjawisko.

Doprecyzować także należy informacje dotyczące sposobu i lokalizacji ogrodzenia instalacji względem terenu zadrzewionego oraz względem istniejącej zabudowy mieszkaniowej, a także lokalizacji wjazdu na teren przedsięwzięcia. Ponadto wnioskodawca nie wskazał, gdzie planuje przyłączyć przedmiotową farmę fotowoltaiczną do napowietrznej linii średniego napięcia (SN). Oddziaływania w zakresie odległości, oraz poprowadzenia takiej linii w istocie pozostają zatem niezidentyfikowane. W związku z powyższym w raporcie o oś, należy przedstawić jakie kryteria mające wpływ na ochronę środowiska zastosowane będą przy doborze przebiegu linii przyłączeniowej oraz jakie środki minimalizujące i ewentualnie kompensujące będą zastosowane.

Informacje zawarte w KIP pozwalają stwierdzić, że zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia wystąpią oddziaływania na środowisko, jednakże przy odpowiedniej organizacji robót oraz zastosowaniu odpowiedniej technologii i zabezpieczeń oddziaływania te mogą być zminimalizowane. Jednocześnie, na podstawie przedstawionych informacji nie można jednoznacznie ocenić zasięgu, wielkości, złożoności, czasu trwania i częstotliwości oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia. Co istotne, na terenie działki inwestycyjnej znajdują się zabudowania. Budynek mieszkalny zlokalizowany jest w odległości ok. 25 m od zakresu inwestycji. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko jednoznacznie wykaże, czy oddziaływanie na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia będzie mieściło się w granicach ustalonych norm środowiskowych.

Zasadność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wynika również z potrzeby uwzględnienia w analizie możliwości kumulowania się oddziaływań z istniejącymi i projektowanymi w pobliżu przedmiotowego przedsięwzięcia, przedsięwzięciami o podobnym charakterze. Ocena oddziaływania na środowisko, wykonana w raporcie o oś pozwoli na dokładną analizę w ww. zakresie oraz pozwoli określić zasięg oddziaływania planowanego przedsięwzięcia oraz liczbę ludności, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Jak zostało wyżej wspomniane analizowany obszar położony jest częściowo w granicach OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Dla ww. obszaru obowiązującą podstawą prawną jest rozporządzenie Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Akt prawny jakim jest ww. rozporządzenie ma status przepisów prawa miejscowego, w związku z czym rozwiązania wynikające z rzeczoności obszaru muszą być uwzględniane w procesie stosowania prawa w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Farmy fotowoltaiczne są to przedsięwzięcia polegające na budowie wielkopowierzchniowych, jednolitych pod kątem kolorystyki i funkcjonalności instalacji. Planowana farma fotowoltaiczna zlokalizowana będzie w mozaice krajobrazu rolniczego – gruntów ornych, łąk oraz lasów i nie wpisuje się do założeń krajobrazowych wsi, a zwłaszcza do najbliższego otoczenia – terenu upraw rolnych. Proces budowy i eksploatacji może w znacznym stopniu zaburzyć układ terenów ruralistycznych. Raport o oś winien zawierać szczegółową analizę oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz, w tym opisywać skutki dla krajobrazu wynikające z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Wprowadzenie nowej zabudowy o charakterze przemysłowym na tereny do tej pory od niej wolne należy uznać za wprowadzanie negatywnych zmian w krajobrazie, a przy skali przedmiotowego przedsięwzięcia oraz lokalizacji w granicach obszaru chronionego krajobrazu oddziaływanie to może być istotne. W raporcie wskazać należy działania, które w ramach realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia winny być podjęte celem minimalizowania oddziaływania na krajobraz.



Teren przeznaczony pod realizację wnioskowanego przedsięwzięcia stanowią grunty orne o niskich klasach bonitacyjnych. KIP nie zawiera jednakże szczegółowego opisu uwarunkowań przyrodniczych analizowanego terenu. Nie załączono wyników inwentaryzacji przyrodniczej oraz aktualnej dokumentacji fotograficznej. Opis szaty roślinnej oraz fauny jest bardzo ogólny i nie potwierdzony żadnymi badaniami.

Ponadto zgodnie z KIP na terenie przedsięwzięcia nie znajdują się obszary wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek, jeziora, strefy ochronne ujęć wód oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone, obszary leśne, górskie, morza i obszary wybrzeży, obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, archeologiczne i kulturowe, obszary Natura 2000 oraz uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowskiej.

Co istotne, powierzchnia przeznaczona pod farmę fotowoltaiczną będzie podlegać stopniowym przekształceniom i wyłączeniu z produkcji rolnej na okres ok. 30 lat. Etap realizacji będzie się wiązał z koniecznością zajęcia powierzchni biologicznie czynnej oraz usunięciem porastającej jej roślinności. Podczas prowadzonych prac budowlanych będą miały miejsce m. in. przekształcenia podłoża i zniszczenie szaty roślinnej związane z montażem paneli fotowoltaicznych, posadowieniem kontenerowych stacji transformatorowych i wykonaniem ogrodzenia. Prace budowlane mogą prowadzić do płoszenia i niepokożenia lokalnych gatunków zwierząt. Na etapie eksploatacji ze względu na występowanie powierzchni biologicznie czynnej konieczne będzie koszenie roślinności trawiastej, co może przyczynić się do zwiększenia śmiertelności owadów, płazów, ptaków, małych zwierząt. W raporcie oos należy podać informacje dotyczące sposobu zagospodarowania terenów zielonych pomiędzy panelami fotowoltaicznymi, w tym podać termin i sposób koszenia. Skutkiem istnienia elektrowni słonecznej może być również efekt olśnienia, czyli chwilowe oślepienie oraz tzw. „efekt lustra wody”, który jest skutkiem kojarzenia przez ptaki dużej powierzchni paneli fotowoltaicznych z lustrem wody, czy też efekt odbijania przez panele na zasadzie lustra elementów otoczenia np. chmur, drzew.

Z uwagi na powyższe, raport oos powinien zawierać charakterystykę przyrodniczą terenu przedsięwzięcia oraz terenu w zasięgu oddziaływania, przeprowadzoną w oparciu o inwentaryzację przyrodniczą, umożliwiającą rzetelną i szeroką analizę wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzona w raporcie analiza powinna być podstawą do wyznaczenia właściwych środków minimalizujących i kompensujących stwierdzone oddziaływania.

Na terenie inwestycyjnym nie znajdują się żadne zadrzewienia, zatem nie zachodzi potrzeba wycinki drzew i krzewów. Jednocześnie wskazano, że w centralno-zachodniej części działki inwestycyjnej, znajdują się zadrzewienia, od których planowana farma fotowoltaiczna będzie odsunięta i nie przewiduje się oddziaływania na nie. W raporcie oos należy wskazać minimalną odległość względem tych zadrzewień oraz wskazać ewentualne sposoby ochrony zadrzewień przed uszkodzeniami na etapie realizacji.

Istotną kwestią w niniejszym przypadku jest także analiza oddziaływania przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne. Teren przedsięwzięcia na powierzchni ok. 2,30 ha będzie ogrodzony, co spowoduje barierę dla swobodnej migracji zwierząt. Mimo, że nie znajdują się tu korytarze ekologiczne zapewniające łączność ekologiczną w skali kraju i kontynentu zgodnie z projektem przebiegu korytarzy ekologicznych opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego Etap I – 2005 r. i Etap II – 2011 r.), to mając na uwadze znaczną skalę przedsięwzięcia i lokalizację na terenach otwartych, rolniczych, niezabudowanych, nie można wykluczyć, że zlokalizowane są tu lokalne i regionalne korytarze ekologiczne. Ogrodzenie działek i stworzenie na nich instalacji fotowoltaicznej w opinii tego organu może wprowadzić istotną barierę ekologiczną ograniczającą swobodną migrację fauny. Ponadto należy zauważyć, że wprowadzenie nowej zabudowy na terenach otwartych, stwarza także wiele innych zagrożeń, w tym m. in.: może



prowadzić do zmniejszenia różnorodności biologicznej, fragmentacji i geometryzacji naturalnych i półnaturalnych ekosystemów oraz prowadzi do zmniejszenia udziału tych ekosystemów w krajobrazie. Powyższe zagrożenia w kontekście przedmiotowej inwestycji powinny zostać dokładnie przeanalizowane w raporcie o oś.

W raporcie o oś powinna być także przeprowadzona analiza wariantowa przedsięwzięcia, w tym analiza wariantu najkorzystniejszego dla środowiska oraz wariantu lokalizacyjnego polegającego na realizacji przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi.

Podsumowując, w niniejszym przypadku konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko wynika z faktu, iż na podstawie zgromadzonej dokumentacji nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób negatywny wpływać na środowisko, w tym na OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Niewątpliwie ważnym czynnikiem obligującym do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko będzie również możliwość udziału społeczeństwa w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto parametry zastosowanych urządzeń oraz inne założenia projektowe, a przede wszystkim możliwe do zastosowania sposoby ograniczenia oddziaływań powinny zostać sformułowane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w formie wiążących warunków po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko. Należy także zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy o oś, jedynie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej po przeprowadzeniu oceny możliwe jest nałożenie na stronę obowiązku: a) wykonania kompensacji przyrodniczej; b) unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; c) monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Po przeprowadzonej analizie zgromadzonych dokumentów oraz biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania Wójt Gminy Nieborów stwierdził, iż planowane przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko zgodnie z art. 66 w/c ustawy, który winien uwzględniać uwarunkowania szczegółowe wymienione w sentencji niniejszego postanowienia.

W związku z powyższym należało postanowić jak w sentencji.

#### **Pouczenie**

Od niniejszego postanowienia służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Skierniewicach, za pośrednictwem Wójta Gminy Nieborów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

W trakcie biegu terminu na wniesienie zażalenia strona może zrzec się prawa do wniesienia zażalenia wobec organu administracji publicznej, który wydał postanowienie. Z dniem doręczenia organowi oświadczeniu o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia postanowienie staje się ostateczne i prawomocne i podlega wykonaniu.

**WÓJT**  
mgr Jarosław Papuga

#### **Otrzymują:**

1. Inwestor – PCWO ENERGY PROJEKT SP. Z O.O.
2. Pozostałe strony postępowania przez obwieszczenie zgodnie z art. 49 k.p.a.
3. a/a



**Do wiadomości:**

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska  
ul. Traugutta 25  
90-113 Łódź
2. Powiatowa Stacja  
Sanitarno-Epidemiologiczna w Łowiczu  
ul. Podrzeczna 24  
99-400 Łowicz
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne  
Wody Polskie  
Zarząd Zlewni w Łowiczu  
ul. Nowa 5  
99-400 Łowicz